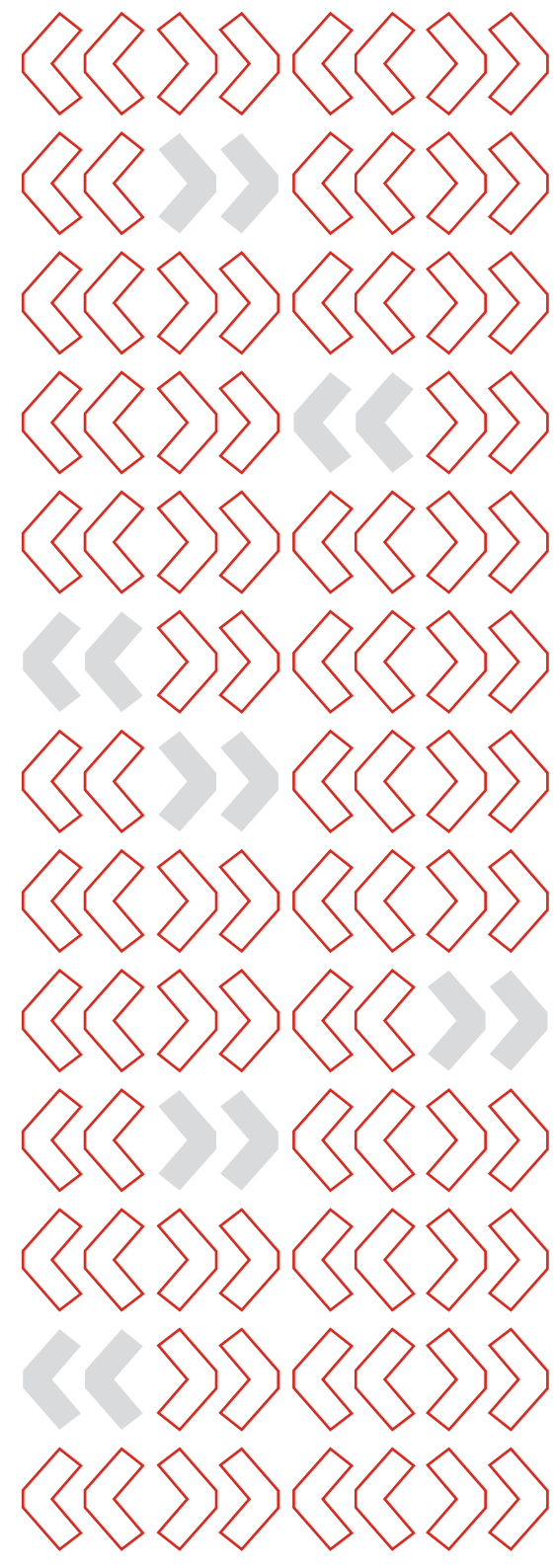

De fysiske klimaendringene:

De syv viktigste punktene fra
FNs Klimapanelers nyeste rapport
for humanitære organisasjoner

Pablo Suarez, Erin Coughlan de Perez, Miriam Nielsen, Maarten van Aalst

Klimaendringene er merkelige. Å forstå hva det er som er i ferd med å skje krever en enorm, metodologisk streng og kollektiv forskningsinnsats. Flere enn 200 forskere fra 66 land har samarbeidet om å gjennomgå og vurdere det som finnes av kunnskap om de fysiske klimaendringene. Deres svar ble sluppet i dag, i [Sjette hovedrapport fra FNs klimapanel \(2021-2022\) - Delrapport 1: Fysiske klimaendringer - det naturvitenskapelige grunnlaget](#). Delrapportens *Oppsummering for politiske beslutningstakere* er blitt godkjent av alle 195 nasjonalstater, ord for ord.

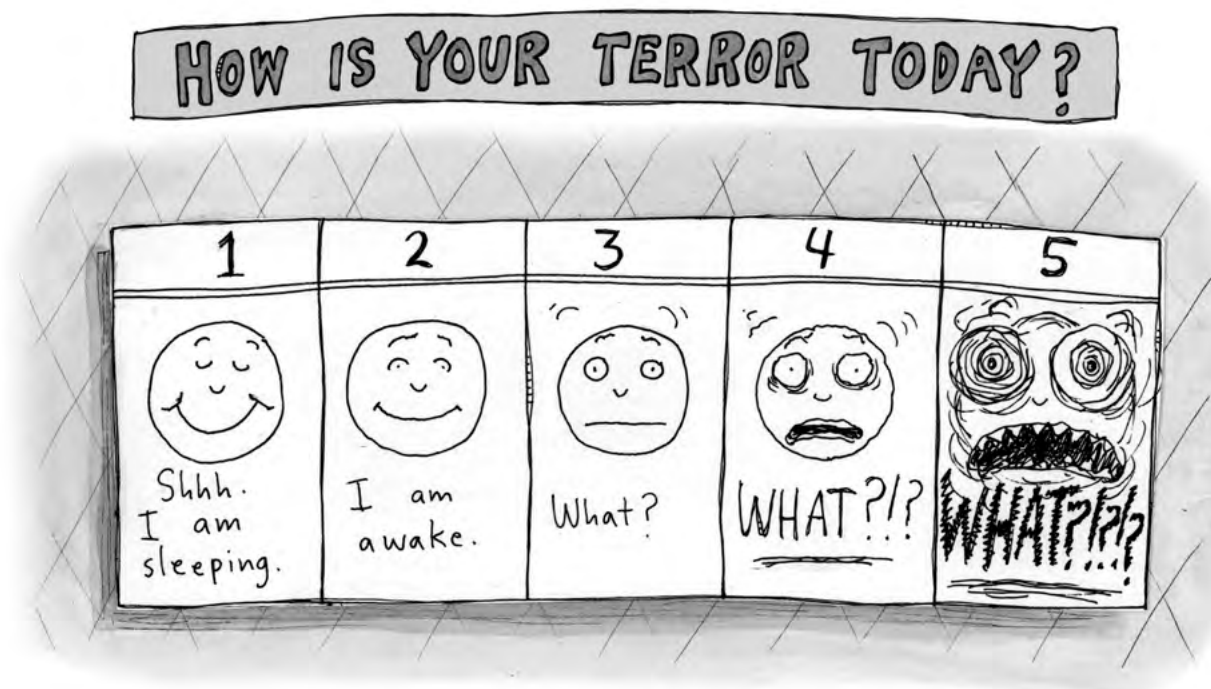
Klimapanelets funn er klare, nøyaktige, og svært bekymringsverdige. Funnene fremstilles i formelt, fagtungt språk. Nå må vi snakke om hva funnene betyr, i språk som alle kan forstå.

Her er våre syv viktigste humanitære læringspunktene vi henter ut av Klimapanelets nyeste rapport.

Ikke noe «kanskje».
Klimaendringene
er et faktum,
de er vår feil, og
det ser stygt ut

Klimapanelet skriver:

«Det er unektelig at menneskeskapte klimaendringer har økt temperaturene i atmosfæren, i havet og på land. Store og raske endringer i atmosfæren, havet, kryosfæren (isen), og biosfæren har funnet sted.»

R. Chast

Roz Chast / CartoonStock.com

Luft, vann, is og liv: alle disse er i endring som ikke lar seg fornekte. Klimapanelets rapport bekrefter at menneskeskapte klimaendringer er **overalt rundt oss**. Det internasjonale klimapanelet har som oppgave å gi verden objektiv informasjon forankret i forskning, og deres budskap til oss er klart: klimaendringene er her nå, de er omfattende, og de skjer raskt. Klimapanelet forteller oss at alle varsellampene bør blinke nå. Vår tolkning som humanitære er klar: det ser stygt ut, og verden må gjøre alt man kan for å gjøre noe med klimaendringenes årsak (reducere klimagassutslippene) og unngå de verste konsekvensene (gjøre noe med naturfarene vi allerede står overfor og forberede oss på hva som kan komme).

Det som var uten sidestykke før, vil nå bli «den nye normalen»

Klimapanelet skriver:

«Omfanget av endringene i det globale klimaet som helhet og tilstanden i flere av klimasystemets komponenter er uten sidestykke på tusenvis av år.»

Are you talking about the new normal of an hour ago, or is there a new, new normal right now?

Kendra Allenby / CartoonStock.com

Med andre ord: fortiden er ikke lenger en brukbar veileder for nåtiden. I den nye normalen må vi forvente hendelser og tilstander vi ikke har opplevd før.

«Den nye normalen» vil også utvikle seg og bli verre over tid så lenge den globale oppvarmingen fortsetter.

Mange endringer i klimaet blir større i direkte proporsjon til hvor mye den globale oppvarmingen øker. Dette inkluderer hyppighet av og intensitet på ekstrem hete, hetebølger i havet, og styrtregn, jordbruks- og økosystemtørke i enkelte regioner, andelen intense tropiske sykloner, samt minking i havis i det Arktiske Hav, snødekke og permafrost.»

Rebeka Ryvola / CartoonStock.com

De humanitære konsekvensene av de endringene Klimapanelets rapport varsler er vanskelige å ta innover seg.

Med ytterligere global oppvarming, selv innenfor 1.5 grader, vil det stadig oftere inntreffe ekstremværhendelser hvis omfang ikke tidligere er blitt observert.»

Vi må kunne forutse og gjøre noe med ekstremvær- og katastroferisiko i drastisk endring.

Klimaendringenes konsekvenser merkes allerede overalt

Klimapanelet skriver:

«Menneskeskapte klimaendringer påvirker allerede mange ekstremvær og ekstremklima i alle områder på kloden».

En av rapportens diagrammer blottlegger en vond sannhet:

«Klimaendringene påvirker allerede alle bebodde områder på kloden, og menneskelig innflytelse bidrar til mange av de observerte endringene i ekstremvær og -klima.»

“Ah, guys...do we have time to revise our worst case scenario?”

Chris Wildt / CartoonStock.com

Som vi nylig har sett mange eksempler på, overvelder klimasjokkene katastrofeberedskapen hos humanitære organisasjoner – og hos nasjonale og lokale myndigheter, sivilsamfunn, internasjonale organisasjoner og givere. Det er spesielt synlig i de fattigste og mest sårbare landene, men også i noen av verdens rikeste land. Alle, overalt, må tenke nytt om hvordan vi håndterer et klima i endring.

Som humanitær aktør er vår bekymring først og fremst for de mest sårbare, de mange som allerede er på utsiden av samfunnet eller utsatt, og de mange som allerede står overfor andre utfordringer, som for eksempel ekstrem fattigdom, konflikt, eller dårlig helse.

Det kommer til å bli verre

Hvor mye verre det vil bli, avhenger av hvor stor innsats vi legger ned i å kutte klimagassutslippene. Det er på høy tid med ambisiøs og smart investering i utslippsreduksjon. Samtidig må vi anerkjenne at selv om vi nådde nullutslippsmålet allerede i morgen, står vi fremdeles overfor ytterligere global oppvarming forårsaket av utslipp som allerede har funnet sted.

Klimapanelets rapport påpeker også at

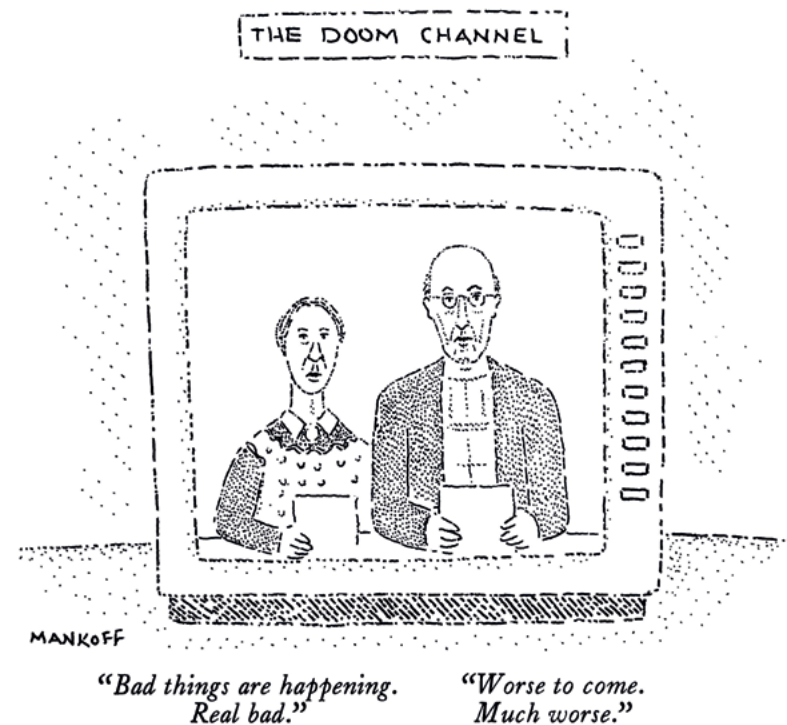
Klimapanelet skriver:

«Den globale overflatetemperaturen vil fortsette å øke, i alle fall fram mot midten av dette århundret under alle utslippsscenarioene man har vurdert.»

« for hver økning i global oppvarming vil endringene i forekomst av ekstremhendelser og ekstremklima fortsette å bli større».

Vi må unngå det verste ved å kutte klimagassutslippene så raskt vi kan, men også forberede oss på at det vil bli verre.

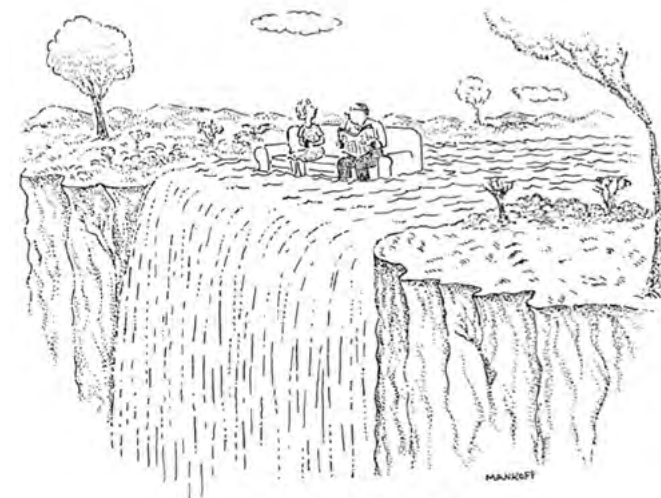
Hvor ille det blir i nær fremtid, kommer hovedsakelig an på hvor mye vi gjør i dag for å forberede og tilpasse oss – for klimaet vil fortsette å endre seg. Hvor ille det blir innen år 2100 avhenger i tillegg av hvor raskt og hvor drastisk vi klarer å kutte klimagassutslippene.

Bob Mankoff / CartoonStock.com

Plutselige og ugjenkallelige endringer kan ikke utelukkes

Med andre ord er det mulig at vi vil nå det som rapporten kaller **vippepunkter**: kritiske terskler hvor et system reorganiserer seg selv, ofte brått og/eller ugjenkallelig. Det er mulig at de pågående klimaendringene fører oss nærmere en slik klippe...

“Brad, we’ve got to talk.”

Som Klimapanelet skriver er ikke disse hendelsene sannsynlige, men de er mulige og blir mer sannsynlige jo mer den globale oppvarmingen øker.

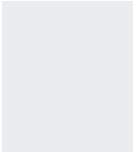
Klimapanelet skriver:

Man kan ikke utelukke hendelser med lav sannsynlighet, som for eksempel kollaps av innlandsisen, brå endringer i havsirkulasjon, noen sammenfallende ekstremhendelser og oppvarming som er høyere enn det som regnes som svært sannsynlig.»

« Lav sannsynlighet og høy påvirkning »

- for oss humanitære høres dette nesten ut som vår nåværende hverdag, hvor ekstremvær kan utløse katastrofer. Men dersom vi trår over klima-vippepunktene og ryker utfor klippen vil det skje langt mer dramatiske endringer enn individuelle ekstremvær. De humanitære konsekvensene vil da bli svært alvorlige.

5

Som humanitære aktører må vi gå i dialog med andre, både i og utenfor forskningsmiljøene – for det å forstå hvordan disse brå og ugjenkallelige endringene kan utarte seg vil styrke vårt talspersonsarbeid. Vi må heve stemmen for å unngå det uhandterlige, samtidig som vi skuer fremover og forbereder oss på det uungåelige.

Believe it or not, this is now our best path forward.

Kendra Allenby / CartoonCollections.com

Nye arbeidsmåter

Å kutte klimagassutslippene vil kreve at vi finner nye former for samarbeid og dialog. En av dem er å komme sammen digitalt på nye måter som er mer fruktbare, kutter våre egne klimagassutslipp, og engasjere flere klima-, forsknings- og humanitære aktører i å skape løsninger på klimakrisen.

Les mer om det å bli [Virtually Amazing](#) her.

Det er sannsynlig at mange ting vil gå galt samtidig

Vi har allerede, for mange ganger, sett mønsteret: ekstrem hete som sammenfaller med skogbranner, rekordtørke etterfulgt av styrtflom, og andre sammenfallende hendelser som skaper enorme og umulige byrder for de som rykker ut i respons.

Den nye rapporten påpeker at

Klimapanelet skriver:

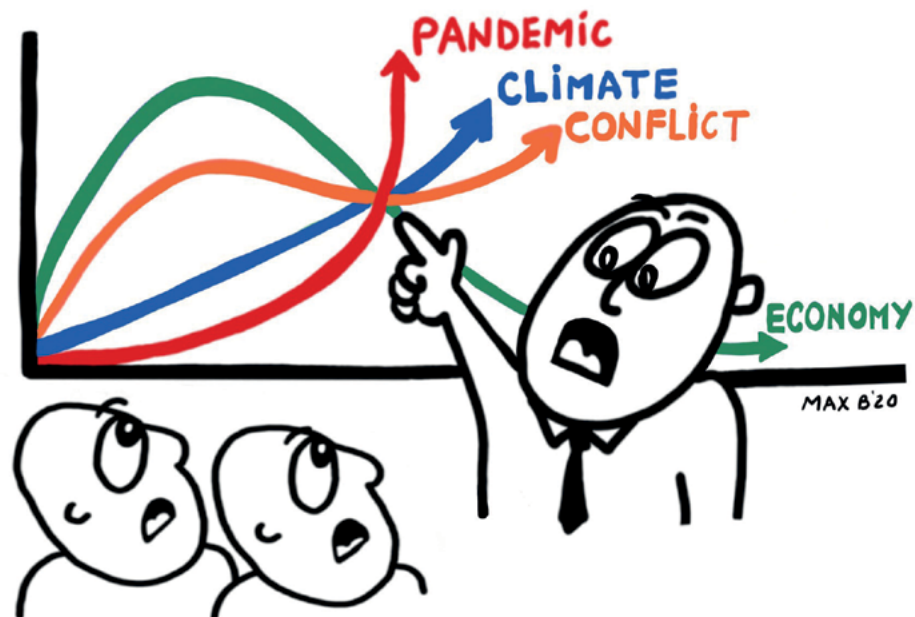
«Med økende global oppvarming øker sannsynligheten i alle regioner for flere og sammenfallende endring i de fysiske konsekvensene av klimaendringene».

«Med økende global oppvarming vil noen sammenfallende ekstremhendelser med lav sannsynlighet tidligere og i dagens klima skje hyppigere, og det er en høyere sjanse for at hendelser med intensiteter, varigheter og/eller utfoldelse som ikke tidligere er observert, vil skje.»

“If the pandemic wipes out the locusts, and the floods take care of the drought, then we may not have to take any action at all.”

Pat Byrnes / CartoonStock

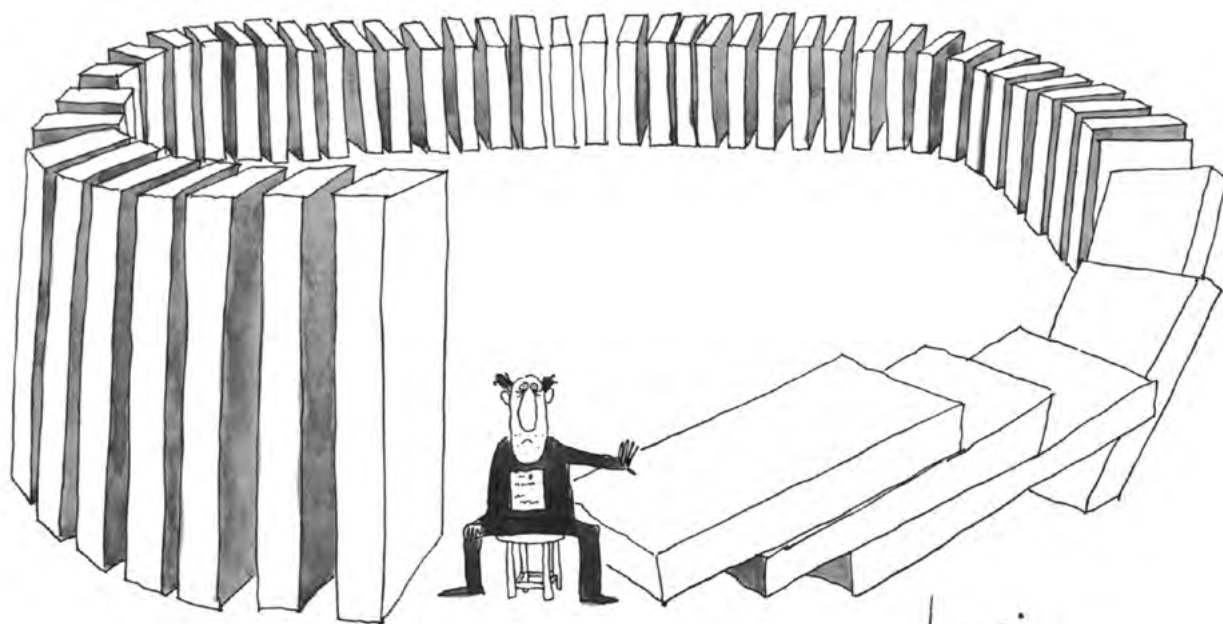
- The disasters are collaborating better than we are!

Paul M Bisca / CartoonStock.com

Å sikre at man har gode varslingsystemer med tilhørende beredskap er krevende, og humanitære organisasjoner, forskere, givere og andre aktører må jobbe sammen for å klare å overvåke og håndtere sammenfallende ekstreme hendelser.

Vi vet at klima kun er en av mange utfordringer mennesker i sårbare livssituasjoner må håndtere. Ofte forverrer ekstreme vær- og klimahendelser andre risikofaktorer. Potensialet for flere komplekse kriser krever at man samarbeider stadig tettere på tvers.

Men hva nå? Vi kan og må være klare for et klima i endring

levin

Arnie Levin / CartoonStock.com

Rapporten lansert i august 2021 presenterer kun arbeidet gjort av Klimapanelets «arbeidsgruppe 1», som ser på kunnskapsgrunnlaget for å forstå de fysiske klimaendringene. Med andre ord forteller rapporten oss kun hva som skjer med jorda. I denne briefen har vi begynt å forklare hva de humanitære konsekvensene av hva de fysiske klimaendringene vil være.

Men snart kommer det mer fra Klimapanelet. Dette inkluderer delrapport 3 om hvordan vi kan kutte klimagassutslipp, og den for oss humanitære spesielt viktige delrapport 2 – som omhandler klimaendringenes konsekvenser, klimatilpasning, og sårbarhet. Disse to rapportene er planlagt publisert i februar 2022, og vil hjelpe både humanitære aktører og andre med å besvare spørsmålene **hva så?** og **hva nå?**

Vi kan ikke forbli passive og håpe at klimaendringene «ordner seg». Det er menneskers handlinger som har skapt en drastisk, pågående endring i det globale klimasystemet – og nå må menneskeheten ta grep og kutte utslipp for å forhindre at situasjonen kommer totalt ut av kontroll. Det haster også å håndtere konsekvensene som allerede er her i dag og å forberede oss på at det vil bli verre.

Det absolutt minste vi kan gjøre er å forhindre at klimarelaterte naturfarer og ekstremvær får utarte seg til katastrofer. Vi må sikre at alle kan evakuere før sykkloner treffer kystlandsbyer, ta høyde for økende flomrisiko når man bygger ut på elvesletter, og gjennomføre en rekke andre klimatilpasninger i helsesystemer, matproduksjon, drikkevannshåndtering, byutvikling, og en rekke andre samfunnskritiske funksjoner.

Den nyeste rapporten fra Klimapanelet gir oss en skattekiste av informasjon, kunnskap og innsikt i hvordan klimaet endrer seg og hvorfor.

I en tidligere rapport skrev Klimapanelet at det å stoppe klimaendringene og begrense global oppvarming til 1.5 grader ville kreve

“The spirits say you have all the data.
Just do something.”

Pat Byrnes / CartoonStock.com

« raske og omfattende endringer uten sidestykke i alle sider av samfunnet.»

Det samme trengs for å kunne tilpasse oss:

Raske og omfattende endringer uten sidestykke må gjennomføres i alle sider av samfunnet for å kunne leve med klimaendringene og unngå deres verste konsekvenser.

Klimapanelets rapport er en klar oppfordring til handling.

Nå er det opp til oss å faktisk gjøre noe – og vi har mange muligheter!

Så la oss komme i gang.

Takk til:

Vi er svært takknemlige for FNs Klimapanelers arbeid for at de stiller seg for tjeneste for menneskeheten gjennom forskning, og til de mange forskerne som strekker ut en hånd til bistandssektoren for å omsette kunnskap i handling. Vi vil også takke samarbeidspartnerne våre hos [CartoonCollections.com](https://www.cartooncollections.com) for hjelpen de gir oss i arbeidet med å formidle vanskelige saker med humor, både gjennom bilder fra databasen deres og samarbeid om [Cartoonathons](#).

Vennligst siter dette dokumentet som:

Suarez, P., Coughland de Perez, E., Nielsen, M. van Aalst, M.K. (2021): De fysiske klimaendringene: De syv viktigste punktene fra FNs Klimapanelers nyeste rapport for humanitære organisasjoner (oversettelse av *The Physical Science of Climate Change: Seven key humanitarian insights from the latest IPCC report*), Haag, Røde Kors Røde Halvmåne Klimasenter.